

the good wave

NETWERK
VOOR
EFFECTIEVE
KLIMAATACTIE

POLARISATIE

10 TIPS

over omgaan met
uiteenlopende visies
over het klimaat

An aerial photograph showing a vast number of people on surfboards scattered across a large area of clear, turquoise ocean water. The surfboards are in various colors, including white, blue, yellow, and red. The people are mostly seen from above, some sitting on their boards, others standing or lying down. The overall scene is one of a busy, crowded surfing event.

WAAROM DEZE TIPS?

Communicatie over het klimaat kan heel wat emoties losmaken zoals angst, boosheid of opluchting, soms met polarisatie tot gevolg. Daarom verzamelde The Good Wave 10 tips uit de sociale en humane wetenschappen om zelfverzekerd op die spanningslijn te navigeren.

1 RICHT JE TOT HET MIDDEN

Vermijd polarisatie in het klimaatdebat door de stillere groep in het midden meer aandacht te geven - en de luidste roepers even geen stem te geven. Geef het midden een platform en maak hen zichtbaarder. Betrek hen bij verbindende vraagstukken zoals: 'Hoe kunnen we de leefkwaliteit van onze binnenstad vergroten zonder dat deze minder bereikbaar wordt? Wat betekent dit voor handelaars, senioren, kinderen, leveranciers ...?'. Door hoe-vragen te stellen kunnen mensen zich engageren zonder dat ze partij – voor of tegen – moeten kiezen.

2 KIES VOOR DE JUISTE DIALOOGVORM ...

Het mobiliseren en versterken van het midden doe je niet via discussie, maar via dialoog. Een socratisch gesprek is bijvoorbeeld een goede methode om uiteenlopende posities te verkennen. Je probeert elkaar niet te overtuigen, maar onderzoekt samen wat je kan leren van elkaars verschillende meningen en opent zo zelfs de deur voor nieuwe inzichten en standpunten.

3 ... EN STAP UIT DE PRO EN CONTRA

Debatten met botsende meningen, scherp woord-wederwoord en het aanvoeren van pro- en contrastemmen voeden polarisatie. Ze vertrekken vanuit een overtuigingslogica die leidt tot een patstelling, eerder dan een verbindende dialoog.

Hoe leg jij jouw klimaatvraagstuk op tafel? Wil je pakweg een warmtenet in een bepaalde wijk ontwikkelen? Kies dan eerst voor een open dialoog vooraleer je specifieke plannen ontwikkelt en hierover — pro en contra — meningen vraagt.

4 GA OP ZOEK NAAR GELIJKENISSEN

Start een gesprek door op zoek te gaan naar gelijkenissen (Zijn we allebei ouders? Wonen we in dezelfde gemeenschap? Houden we beiden van lekker eten, wandelen, reizen, moestuinieren ...?) en vermijd een focus op verschillende standpunten. Focus op de gedeelde behoeften van de betrokken partijen: waar gaat het echt over, wat hebben ze echt nodig? Want die zijn meestal zeer gelijkaardig: veilige straten voor onze kinderen, een propere woonomgeving, bereikbaarheid van diensten ... Zo kan je het gemeenschappelijk vraagstuk van de groep in het midden als uitgangspunt nemen.

5 VERMIJD GELADEN PERSOONLIJKE UITSPRAKEN

Polarisatie wordt gevoed door het tegenover elkaar plaatsen van identiteiten. Denk maar aan fietser versus automobilist, landbouwer versus natuurbeschermer ... De verschillen tussen identiteiten krijgen een geladen betekenis. Uitspraken over 'wij' en 'zij' gooien olie op het vuur en vormen brandstof voor verdere polarisatie.

6 COMMUNICEER VERBINDEND EN PRIKKEL DE VERBEELDING

Straffe en moraliserende taal werkt bedreigend en dus polariserend. Te snel oplossingen of te veel analyses poneren, doet mensen afhaken. Schets liever via storytelling de mogelijkheid om met verbeeldingskracht een nieuwe werkelijkheid te scheppen. Hoe ziet onze klimaatneutrale wijk eruit, waarbij het goed leven blijft voor iedereen? Verbeeldingskracht versoepelt ons denken. Leg geen oplossingen of stellingen op tafel, maar vraagstukken of dilemma's. Neem emoties ernstig, ga gevoelige thema's niet uit de weg en stel je onbevooroordeeld op.

7 WEET WAT ER ECHT SPEELT

Je kan de onderstroom aanvoelen door een beschouwende en onderzoekende houding aan te nemen. Welke polarisaties spelen er? Wie heeft baat bij het wij-zij-denken? Wie is nog onbeslist en bereid om aan een gezamenlijk vraagstuk te werken? Waar sta je zelf? Vanaf dan kan je starten met depolariseren. Wat zijn verbindende vraagstukken? Hoe organiseren we een dialoog en wie kan deze best leiden? Welke taal werkt in de groep?

8 ONDERSCHIED FEITEN VAN MENINGEN

Soms brengen mensen een mening naar voor als een feit. Het is belangrijk om hier alert voor te blijven en deelnemers hier (indirect) op te wijzen door bijvoorbeeld een nieuwsgierige vraag te stellen, zoals "Wie heeft een andere mening?".

9 BEPAAL ZELF HET FRAME

Wie wil polariseren kan aan de hand van framing verschillende kampen creëren. Wanneer iemand spreekt over 'de linkse klimaatwet' wordt er een subjectieve emotionele lading meegegeven. Wie als eerste een thema frame, heeft de meeste voorsprong in de dialoog. Benoem aangehaalde frames en verduidelijk wat ze inhouden voor je doelgroep met voorbeelden uit hun leefwereld.

10 WEES JE BEWUST VAN (ONLINE) MEDIA

Media zijn niet de oorzaak, maar wel versnellers in een polarisatieproces. Hun pro-contra werkwijze biedt vaak te weinig ruimte voor nuance. Digitalisering en algoritmisering versterken dit. Sociale media geven zo 24/7 ruimte aan oplaaiende emoties en bevestigen de bestaande overtuiging van de internetgebruiker. Weet dus dat de dialoog waar jij offline aan deelneemt, zich online verder afspeelt.

MEER WETEN?

Ontdek ook de tips rond andere thema's:

[storytelling](#)

[contextcreatie](#)

[klimaatemotie](#)

[fake news](#)

[impact](#)

[iedereen mee](#)

www.thegoodwave.be

**the
good
wave**

Wil jij écht het verschil maken met klimaatactie? Dan ben je niet alleen. The Good Wave - een initiatief van de Koning Boudewijnstichting - is een netwerk van professionals die allemaal één ding gemeen hebben: ze willen op een positieve manier mensen in beweging zetten. The Good Wave inspireert en verbindt, zodat we voluit van elkaar kunnen leren. Doe je mee?